

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Навчально-наукового інституту
міжнародних відносин
ім. Б.Д. Гаврилінина
Ірина ІВАЦЮК

« ____ » 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

В. о. проректора з науково-педагогічної
роботи
Віктор ОСТРОВЕРХОВ

« ____ » 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового
інституту новітніх освітніх
технологій
Святослав ПІТЕЛЬ

« ____ » 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

«Туристична інфраструктура»

ступінь вищої освіти – бакалавр
галузь знань – 24 Сфера обслуговування
спеціальності – 242 Туризм і рекреація
освітньо-професійна програма – Туризм і рекреація

Кафедра міжнародного туризму і готельного бізнесу

Форма	Курс	Семестр	Лекції	Практ.	ІРС	СРС	Тренінг	Разом	Іспит, залік
Денна	3	6	28	28	3	53	8	120	іспит, 6
Заочна	3	2,3	8	4		138		120	іспит,3

Тернопіль – 2023

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні за спеціальністю 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування, затвердженої Вченою Радою ЗУНУ (протокол № 10 від 24.06.2023 р.).

Робочу програму склала канд. екон. наук., доцент кафедри міжнародного туризму і готельного бізнесу ЗУНУ Юлія Новак

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри міжнародного туризму і готельного бізнесу, протокол № 1 від 29. 08. 2023 року.

Завідувач кафедри
міжнародного туризму і
готельного бізнесу к.е.н., доцент

Оксана ГУГУЛ

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності «Туризм», протокол № 1 від 28. 08. 2023 р.

Голова групи забезпечення
спеціальності
«Туризм і рекреація»

Володимир МАЗУР

Структура робочої програми навчальної дисципліни

“Туристична інфраструктура”

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна – “Туристична інфраструктура”	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузь знань 24 “Сфера обслуговування”	Нормативна дисципліна циклу професійно- орієнтованої підготовки, мова навчання - українська
Кількість залікових модулів: 4	Спеціальність – 242 “Туризм і рекреація”	Рік підготовки: 3 Семестр: 6
Кількість змістових модулів – 3		Лекції: Денна – 42 Практичні заняття: Денна – 28
Загальна кількість годин – 150 год.	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Самостійна робота Денна – 72 год. Тренінг – 4 год. Індивідуальна робота – 4 год.
Тижневих годин – 15, з них аудиторних – 5		Вид підсумкового контролю – Денна – екзамен

2. Мета й завдання дисципліни «Туристична інфраструктура»

2.1 Мета вивчення дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретичні, методичні та практичні положення щодо формування та оптимізації розвитку туристичної інфраструктури.

Мета дисципліни «Туристична інфраструктура» дати студентам, майбутнім фахівцям в галузі туризму, комплекс сучасних знань, умінь і навичок в сфері туризму і подорожей, навчити основним принципам функціонування об'єктів туристичної інфраструктури.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Туристична інфраструктура» студент повинен набути такі результати навчання:

1. **Знання** об'єктів туристичної інфраструктури країни, рідного краю; призначення туристських організацій; колективних та індивідуальних засобів розміщення; міжнародних готельних мереж; транспортної індустрії; нормативно-правової бази перевезень туристів; тарифів на авіаперельоти, залізничні переїзди, автобусні морські подорожі; інфраструктури курортів.

2. **Уміння:** давати характеристику зв'язків між тенденціями у розвитку інфраструктури туризму і загальними економічними, технічними та соціальними досягненнями країни; виявляти основні ознаки, на які слід звертати увагу турфірмам при виборі партнера-перевізника; визначити опубліковану і реальну вартість автобусних турів; перераховувати права пасажирів на транспорті під час туристичної подорожі; давати характеристику основних напрямків сервісного обслуговування на всіх видах транспорту; підготувати необхідні документи для повернення або обміну квитків, придбаних на різні види транспорту; визначати підприємства, що відносяться до індустрії розваг.

3. **Комуникація:** навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг, встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей.

4. **Автономність та відповідальність:** управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері, виявляти проблемні ситуації, демонструвати виконання професійних завдань у стандартних та невизначених ситуаціях.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування яких забезпечує вивчення дисципліни:

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен мати компетентності:

К15.Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності.

К16.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

К17.Здатність аналізувати рекреаційно -туристичний потенціал територій.

К19. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів.

2.4 Результати навчання

Студент у результаті вивчення дисципліни повинен володіти такими знаннями:

ПР02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.

ПР03. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ.

ПР06. Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів.

ПР20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.

2.4 Передумови для вивчення дисципліни

Передумови для вивчення дисципліни «Туристична інфраструктура»

базуються на вивченні таких дисциплін як «Макроекономіка», «Туристична та готельна індустрія».

Міждисциплінарні зв'язки вивчення дисципліни. «Туристична інфраструктура» є підґрунтям для вивчення дисциплін: «Організація туризму», «Організація готельного господарства», «Організація ресторанного господарства».

3. Зміст навчальної дисципліни «Туристична інфраструктура» за модулями та темами

	<i>Кількість годин</i>				Тренінг, КПЗ	Контр. заходи
	Лекції	Практичні	CPC	IPC		
Змістовий модуль I.						
Тема 1. Поняття і характеристика туристської інфраструктури	3	3	5	1	1	Усне опитування
Тема 2. Туристські організації (туроператори і турагенти).	3	3	5	-	1	Кейси
Тема 3. Організації, що надають організаційні послуги	3	3	5	-	1	Кейси
Тема 4. Засоби розміщення туристів	2	2	5	1	1	Усне опитування
Тема 5. Транспортна інфраструктура.	3	3	5	-	1	Кейси
Змістовий модуль II.						
Тема 6. Підприємства громадського харчування, торгівлі, комунально-побутового і сервісного обслуговування туристів.	3	3	5	-	1	Кейси
Тема 7. Дозвільні (розважальні установи).	3	3	5	-	1	Кейси
Тема 8. Об'єкти пізнавального значення	3	3	8	1		Усне опитування

Тема 9. Лікувально-профілактичні заклади, що обслуговують туристів	3	3	10	-	1	Усне опитування
Разом:	28	28	53	3	8	

Заочне навчання

	<i>Кількість годин</i>				Контр. заходи
	Лекції	Практичні	CPC	IPC	
Змістовий модуль I.					
Тема 1. Поняття і характеристика туристської інфраструктури	1	1	12	1	Усне опитування
Тема 2. Туристські організації (туроператори і турагенти).	1		12	-	Кейси
Тема 3. Організації, що надають організаційні послуги	1	1	12	-	Кейси
Тема 4. Засоби розміщення туристів	1		12	1	Усне опитування
Тема 5. Транспортна інфраструктура.	1		12	-	Кейси
Змістовий модуль II.					
Тема 6. Підприємства громадського харчування, торгівлі, комунально-побутового і сервісного обслуговування туристів.	1	1	12	-	Кейси
Тема 7. Дозвільні (розважальні установи).	1		12	-	Кейси
Тема 8. Об'єкти пізнавального значення	1	1	12	1	Усне опитування
Тема 9. Лікувально-профілактичні заклади, що обслуговують туристів			12	-	Усне опитування
Разом:	8	4	108		

4. Тематика практичних завдань з дисципліни «Туристична інфраструктура»

Тема 1. Поняття і характеристика туристської інфраструктури

Туристська індустрія. Туристська інфраструктура. Нормативно-правова

база туристичної індустрії. Об'єкти туристичної інфраструктури. Туристські ресурси. Види туристських ресурсів. Об'єкти туристського показу. Об'єкти

духовної потреби туристів. Оздоровчі об'єкти. Вплив повноцінних туристських ресурсів на ефективність туристичного бізнесу.

Тема 2. Туристські організації (туроператори і турагенти)

Туроператор. Турагент. Співпраця туроператорів з агентствами та умови

для їх успішної взаємодії. Договірні відносини між туристськими організаціями. Критерії вибору турагентами туроператорів. Сучасний і зручний за місцем розташування офісу турорганізацій як один з головних чинників успішного бізнесу.

Тема 3. Організації, що надають організаційні послуги

Бюро подорожей та екскурсій. Методичні центри з підготовки екскурсоводів. Екскурсійна діяльність як складова частина туристичної програми

Тема 4. Засоби розміщення туристів

Готельна індустрія. Колективні засоби розміщення: готелі, пансіонати, мебльовані кімнати, туристські гуртожитки ін. Індивідуальні засоби розміщення: квартири, котеджі, вілли, особняки, кімнати та ін. Класифікація готелів. Перевага готельних мереж перед звичайними готелями. Система клубного відпочинку. Організації, що сприяють розвитку клубного відпочинку.

Тема 5. Транспортна інфраструктура

Вплив транспортних послуг на формування туристичного продукту. Безпека перевезень туристів. Види перевезень туристів. Нормативно-правова база перевезень туристів. Вокзали і шляхи сполучення. Класифікація вокзалів. Основні функціональні зони вокзалів. Об'єднання вокзалів і їх форми.

Авіаційні перевезення. Найбільші авіаперевізники світу. Класифікація повітряних перевізників. Організація повітряних перевізників. Сегментація ринку авіаперевезень. Координація повітряних перевезень. Російський ринок повітряних перевезень. Взаємовідносини турфірм і авіакомпаній. Аеропорти. Типи літаків і безпеку польотів. Авіаквиток. Правила продажу, зберігання, обміну, продовження і повернення авіаквитка. Процедура відновлення втраченого авіаквитка. Авіакласси обслуговування і авіатарифи. Знижки та пільги. Перевезення багажу. Втрата і пошкодження багажу. Перевезення вантажів. Перевезення тварин. Реєстрація квитків і оформлення багажу. Огляд багажу, ручної поклажі та особистий огляд пасажирів. Авіасервіс для пасажирів. Чarterні рейси.

Автотранспортні перевезення туристів. Класифікація та організація перевезень. Порядок перевезення пасажирів і багажу. Права пасажирів автобусів. Автобусні квитки. Правила продажу, обміну, продовження і повернення квитка. Процедура відновлення втраченого квитка. Перевезення багажу та вантажів. Камери зберігання. Туристські автобуси та автобусні тури. Прокат автомобілів.

Залізничні перевезення туристів. Класифікація поїздів. Класи і типи вагонів. Тарифи на залізничні перевезення. Особливості придбання залізничних квитків. Перевезення ручної поклажі та багажу. Перевезення вантажів. Перевіз домашніх тварин. Права пасажирів залізниці. Провідник вагона і його обов'язки. Відповідальність залізничних підприємств перед пасажирами. Вокзальний сервіс та надання послуг в поїздах. Залізничні туристичні маршрути. Організація залізничних туристських перевезень.

Теплоходів круїзи і подорожі. Організація теплоходних перевезень. Класифікація пасажирських суден. Квитки на пасажирські судна. Перевезення багажу. Камери зберігання. Права і обов'язки пасажирів. Організація морських круїзів. Класифікація круїзів. Типи суден, що перевозять туристів. Класи кают. Сервіс на морських і річкових суднах. Перевезення на внутрішньому водному транспорті.

Тема 6. Підприємства громадського харчування, торгівлі, комунально-побутового і сервісного обслуговування туристів

Класифікація підприємств громадського харчування. Послуги підприємств громадського харчування. Архітектура і інтер'єр підприємств громадського харчування. Підготовка до обслуговування гостей ресторану. Спеціальні форми організації харчування. Обслуговування туристів в ресторані. Послуги харчування, що надаються в номерах готелю.

Підприємства торгівлі. Єдина торговельна мережа. Класифікація торгових споруд. Комунальні та побутові об'єкти. Фінансові установи. Засоби комунікації. Фінансові установи.

Тема 7. Дозвільні (розважальні установи)

Підприємства індустрії розваг. Характеристики процесу розваги. Організація і обладнання дискотек.

Тема 8. Об'єкти пізнавального значення

Інфраструктура музеїв. Класифікація музеїв. Профіль музеїв. Інфраструктура виставок. Інфраструктура парків і садів. Інфраструктура театрів, клубів. Рекреаційні райони та об'єкти. ООПТ.

Тема 9. Лікувально-профілактичні заклади, що обслуговують туристів

Мережа лікувально-профілактичних установ. Організація медичного страхування туристів. Інфраструктура курортів.

4.1. Тематика семінарських занять.

Тема 1. Поняття і характеристика туристської інфраструктури

1. Туристська індустрія.
2. Туристська інфраструктура.
3. Нормативно-правова база туристичної індустрії.
4. Об'єкти туристичної інфраструктури.
5. Туристські ресурси. Види туристських ресурсів.

6. Об'єкти туристського показу.

Тема 2. Туристські організації (туроператори і турагенти)

1. Туроператор. Турагент.
2. Співпраця туроператорів з агентствами та умови для їх успішної взаємодії.
3. Договірні відносини між туристськими організаціями.
4. Критерії вибору турагентами туроператорів.
5. Сучасний і зручний за місцем розташування офіс турорганізацій як один з головних чинників успішного бізнесу.

Тема 3. Організації, що надають організаційні послуги

1. Бюро подорожей та екскурсій.
2. Методичні центри з підготовки екскурсоводів.
3. Екскурсійна діяльність як складова частина туристичної програми

Тема 4. Засоби розміщення туристів

1. Готельна індустрія.
2. Колективні засоби розміщення: готелі, пансіонати, мебльовані кімнати, туристські гуртожитки ін.
4. Індивідуальні засоби розміщення: квартири, котеджі, вілли, особняки, кімнати та ін. Класифікація готелів.
5. Перевага готельних мереж перед звичайними готелями.
6. Система клубного відпочинку.
7. Організації, що сприяють розвитку клубного відпочинку.

Тема 5. Транспортна інфраструктура

1. Класифікація вокзалів.
2. Авіаційні перевезення. Найбільші авіаперевізники світу.
3. Класифікація повітряних перевізників.
4. Сегментація ринку авіаперевезень.
5. Авіаквиток. Правила продажу, зберігання, обміну, продовження і повернення авіаквитка. Процедура відновлення втраченого авіаквитка.
6. Чартерні рейси.
7. Автотранспортні перевезення туристів. Класифікація та організація перевезень.
8. Залізничні перевезення туристів.
9. Класифікація поїздів. Класи і типи вагонів.
10. Організація теплоходних перевезень.
11. Класифікація пасажирських суден.

Тема 6. Підприємства громадського харчування, торгівлі, комунально-побутового і сервісного обслуговування туристів

1. Класифікація підприємств громадського харчування.
2. Послуги підприємств громадського харчування.
3. Архітектура і інтер'єр підприємств громадського харчування.

4. Підготовка до обслуговування гостей ресторану.
5. Спеціальні форми організації харчування.
6. Обслуговування туристів в ресторані.
7. Послуги харчування, що надаються в номерах готелю.
8. Підприємства торгівлі. Єдина торговельна мережа.
9. Класифікація торгових споруд.

Тема 7. Дозвільні (розважальні установи)

1. Підприємства індустрії розваг.
2. Характеристики процесу розваги.
3. Організація і обладнання дискотек.

Тема 8. Об'єкти пізнавального значення

1. Інфраструктура музеїв.
2. Класифікація музеїв.
3. Профіль музеїв. Інфраструктура виставок.
4. Інфраструктура парків і садів.
5. Інфраструктура театрів, клубів.
6. Рекреаційні райони та об'єкти.

Тема 9. Лікувально-профілактичні заклади, що обслуговують туристів

1. Мережа лікувально-профілактичних установ.
2. Організація медичного страхування туристів.
3. Інфраструктура курортів.

5. Організація самостійної роботи студентів.

Самостійна робота студента (далі – СРС) як невід'ємна складова освітнього процесу у вищому навчальному закладі є однією з форм оволодіння навчальним матеріалом поза межами аудиторної роботи, в час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Кожен вид самостійної роботи фіксується в академічному журналі окремою графою. Результативність виконання конкретних завдань для СРС оцінюється в балах від «0» до «5» і фіксується в академічному журналі. СРС може містити крім обов'язкової складової, ще й вибіркову. Обов'язкова складова СРС передбачає опанування програмного матеріалу дисципліни. Вибіркова складова передбачає виконання завдань, які студент вибирає з метою підвищення свого професійного рівня, особистого рейтингу.

Загальний обсяг СРС з дисципліни «Туристична інфраструктура» становить 72 год. для студентів денної форми навчання та 108 годин для студентів заочної форми навчання.

Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам для засвоєння теоретичних знань з дисципліни «Туристична інфраструктура»

- опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу з використанням конспекту лекцій, підручника, довідкової літератури;
- підготовка до семінарських занять;
- вивчення окремих питань, що винесені на самостійне опрацювання;
- пошукова робота за допомогою електронних джерел;

- > виконання тестових завдань;
- > підготовка до проведення поміжного (модульного) контролю та заліку.

6. Самостійна робота студентів

1. Ринок туристичних послуг та його територіальна організація.
2. Поняття, чинники формування та види ринку туристичних послуг.
3. Попит і пропозиція на туристичному ринку.
4. Умови та можливості виходу на туристичний ринок.
5. Сутність ринку туристичних послуг та особливості його становлення функціонування, класифікація основних видів туристичного ринку, аспекти його державного регулювання.
6. Сутність та основні задачі інфраструктури туристичного ринку, компоненти інфраструктури.
7. Цілі розвитку інфраструктури, аналіз середовища функціонування, зовнішнє середовище, безпосереднє середовище, внутрішнє середовище, економічна сфера, правова сфера, політична сфера, соціальна сфера, технологічна сфера, географічна сфера.
8. Принципи та підходи до формування інфраструктури.
9. Закриті та відкриті системи інфраструктурного комплексу.
10. Поняття зовнішнього середовища, фактори впливу та їх взаємозв'язок.
11. Компоненти загальної інфраструктури туристичного ринку: транспортні комунікації, комунальні служби й інженерні комунікації, інформаційні комунікації, заклади сфери обслуговування, громадські організації, інфраструктура підприємницької діяльності, заклади побутового обслуговування, ресторанного господарства, а також засоби місцевого транспорту.
12. Аналіз впливу елементів загальної інфраструктури на розвиток туристичного ринку.
13. Особливості взаємодії компонентів загальної з агентами туристичного ринку.
14. Основні види і форми інформації, яка використовується для моніторингу ринку туристичних послуг.
15. Види джерел інформації.
16. Перевага і недоліки первинної і вторинної інформації.
17. Внутрішня і зовнішня інформація.
18. Кількісна і якісна інформація.
19. Українські джерела інформації в туристичній сфері.
20. Роль туристичних операторів в розвитку ринку туристичних послуг.
21. Роль держави в контролі діяльності елементів інфраструктури туристичного ринку.
22. Види інформаційних послуг в туристичній сфері.
23. Методи та підходи оцінки стану інфраструктури туристичного ринку.
24. Основні етапи оцінки стану інфраструктури туристичного ринку.
25. Функції інфраструктури туристичного ринку.
26. Групування елементів інфраструктури туристичного ринку за ознаками та функціями.
27. Світовий досвід розвитку інфраструктури ринку туристичних послуг.

28. Взаємозв'язок інфраструктури туризму та ринку туристичних послуг.
29. Аналіз стану розвитку загальної інфраструктури туристичного ринку (на прикладі конкретного ринку)
30. Стан та перспективи розвитку сфери розваг як елементу інфраструктури туристичного ринку.
31. Вплив готельно-ресторанного комплексу на розвиток туристичного ринку регіону.
32. Сутність торгово-посередницької діяльності в структурі туристичного ринку.
33. Маркетингова концепція розвитку суб'єктів інфраструктури ринку туристичних послуг.
34. Сучасні проблеми розвитку інфраструктури ринку туристичних послуг та шлях їх вирішення.
35. Регіональна концепція розвитку інфраструктури туристичного ринку.
36. Організаційні форми рекламної діяльності на ринку туристичних послуг.
37. Значення контролюючих функцій інфраструктури туристичного ринку.

7. ТЕМАТИКА ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

1. Туристська інфраструктура.
2. Договірні відносини між туристськими організаціями.
3. Готельна індустрія.
4. Класифікація готелів.
5. Чarterні рейси.
6. Підприємства індустрії розваг.
7. Інфраструктура музеїв.
8. Інфраструктура курортів.
9. Транспортне забезпечення ринку туристичних послуг: стан та проблеми розвитку в Україні
10. Принципи та підходи до формування інфраструктури.
11. Умови та можливості виходу на туристичний ринок.
12. Основні етапи оцінки стану інфраструктури туристичного ринку.
13. Функції інфраструктури туристичного ринку
14. Сучасні проблеми розвитку інфраструктури ринку туристичних послуг та шлях їх вирішення.

8. ОГРАНІЗАЦІЯ І ПРОВЕДЕННЯ ТРЕНІНГУ

Тематика: аналіз діючої туристичної інфраструктури на підприємствах готельно-ресторанної індустрії.

Порядок проведення:

1. Здійснити виїзд до відомих підприємств готельно-ресторанної індустрії області або міста.
2. Ознайомитися із специфікою ресурсів суб'єктів туристичного бізнесу міста.
3. Провести оцінку потенціалу суб'єктів туристичного бізнесу.
4. Представити результати проведеного тренінгу у вигляді невеликого групового звіту про досліджені туристичної інфраструктури підприємства.

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ.

У навчальному процесі використовуються: лекції, практичні та індивідуальні заняття, групова робота, комунікативні техніки, а також методи опитування, тестування, ділові ігри, виконання комплексного практичного індивідуального завдання.

10. МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ.

В процесі вивчення дисципліни “Туристична інфраструктура” використовуються наступні методи оцінювання навчальної роботи студента:

- поточне тестування та опитування;
- підсумкове тестування по кожному змістовому модулю;
- оцінювання виконання КПЗ;
- ректорська контрольна робота;
- екзаменаційні завдання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни “Туристична інфраструктура” визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту*:

Модуль 1	Модуль 2 ректорська контрольна робота	Модуль 3 (поточні оцінки, підсумкова оцінка за КПЗ)	Екзамен	Разом
20%	20%	20%	40%	100%
Тиждень 8	Тиждень 12	Тиждень 14		

Шкала оцінювання

За школою університету	За національною школою	За школою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов’язковим повторним курсом)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Організація туризму: Підручник. / І.М. Писаревський, С.О. Погасій, І.Б. Андренко, М.М. Поколодна, І.В. Сегеда; за ред. Писаревського І.М. – Харків: ХНАМГ, 2019. – 541 с.
2. Мальська М.П., Худо В.В. Туристичний бізнес: теорія та практика: навчальний посібник. - К.: Центр учебової літератури, 2019. - 424 с.
3. Любіщева О.О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти). - К.: Альтерпрес, 2020. - 436 с.
4. Ринки туристичних послуг: стан і тенденції розвитку: Монографія. За заг. ред. проф. В.Г. Герасименка. - Одеса : Астропрінт, 2020. - 335 с.

Додаткові

6. Максименко С.В. Туристская деятельность: международно-правовые аспекты. - Одесса: Латстар, 2018. – 168 с
7. Сьюзен Бриггс. Маркетинг в туризме. - К.: Знання-Прес, 2005. - 358 с.
8. Пуцентейло П.Р. Економіка і організація туристично-готельного підприємництва: навчальний посібник. - К.: Центр учебової літератури, 2019. - 344 с.
9. Туризм і місто: досвід, проблеми та перспективи: монографія. За заг. ред. І.М. Писаревського. - Харків: Харківська національна академія міського господарства, 2019. - 284 с.